

Stad in balans

Omgevingsvisie Gorinchem 2050

23 november 2023

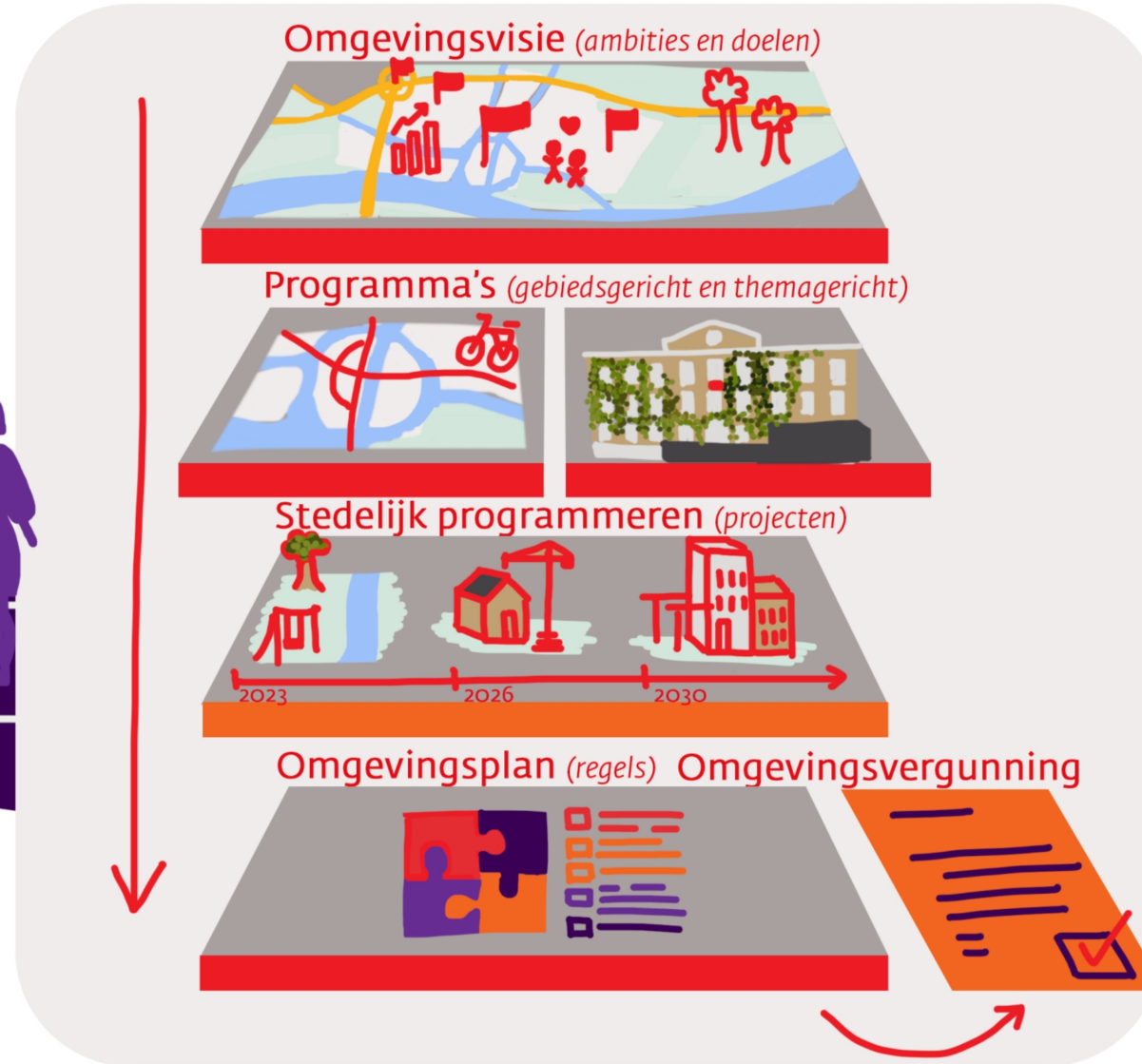
Gemeente
Gorinchem

Agenda

- Instrumentarium Omgevingswet
- Zienswijzen omgevingsvisie
- Aan de slag met casussen
- Vervolgproces na vaststellen omgevingsvisie

Omgevingswet in Gorinchem

Gemeente
Gorinchem

Relatie omgevingsvisie en programma

	Omgevingsvisie	Programma
Karakter	Strategisch, integraal, politiek-bestuurlijk	Uitvoeringsgericht, (multi-)sectoraal, strategische elementen mogelijk
Inhoud	Ontwikkeling, gebruik, beheer, bescherming, en behoud van de fysieke leefomgeving als geheel	Uitwerking beleid voor bepaalde sector of bepaald gebied
Samenhang tussen domeinen	Eén integraal ontwikkelingsbeleid voor de fysieke leefomgeving	(Multi-)sectoraal, inzetten op afstemming, coördinatie verschillende domeinen
Horizon	Lange termijn	Kortere termijn
Werking	Basis voor het handelen van het visievaststellend bestuursorgaan en voor programma's	Basis voor inzet maatregelen over het betreffende onderwerp
Juridische status	Bindt enkel het visievaststellend orgaan (zelfbindend)	Bindt enkel het programma-vaststellend orgaan (zelfbindend)
Vaststelling	Gemeenteraad, Provinciale Staten, minister BZK	College van B&W, algemeen bestuur waterschap, Gedeputeerde Staten, minister die het aangaat

Omgevingsvisie

- Op hoofdlijnen
- Lange termijn doelen ambities
- Kapstok voor de rest van het instrumentarium
- Omgevingsvisie en omgevingsplan van raad, programma's van college

Zienswijzen

- 13 zienswijzen ingediend
- Ambtelijke wijzigingen erfgoed en klimaatadaptatie
- Deel van zienswijzen heeft geleid tot wijziging/aanvulling van de omgevingsvisie
- Deel van zienswijzen ziet op dieper uitwerkingsniveau, wordt meegenomen in uitwerking programma's en plannen
- Beantwoording zienswijzen opgenomen in Nota van Beantwoording

Zienswijzen die wel leiden tot (gedeeltelijke) aanpassing

Erfgoed

Noodzakelijk om de integratie van erfgoed in de bestuurscultuur, de bevordering van de belevingswaarde, en de versterking van de zorg voor erfgoed op te nemen als een vierde ambitie, genaamd 'Vitaal Erfgoed', in de Omgevingsvisie Gorinchem 2050.

Omgevingsvisie moet voldoende haakjes bevatten voor uitwerking programma Erfgoed na vaststelling visie. Wel voldoende ruimte bieden voor innovatie en ontwikkeling

Water

Meer aandacht gevraagd voor:

- blauwgroenstructuren
- Afvoer afvalwater
- Betrekken waterschap bij uitwerking ontmoetingsplekken aan water en waterberging
- Grondwaterkwaliteit
- Openbare drinkwatervoorziening

positieve bijdrage van vergroenen en ontstenen op wateropgave nog nadrukkelijker benoemen

Sociale huur

Uitgangspunt – streven naar evenwichtige verdeling van sociale huurwoningen over Gorinchem. Bij elke ontwikkeling aandacht voor de toevoeging van sociale huurwoningen. Het te realiseren percentage sociale huurwoningen wordt afgestemd op de behoefte op de desbetreffende locatie.

Klimaatadaptatie

Borgen dat verdere uitwerking van programma's binnen de kaders van de omgevingsvisie plaats kan vinden.

Economie

Functiemenging bedrijven / scholen Gorinchem Noord

Streven voldoende ruimte houden voor bedrijvigheid

Overig

In beelden opnemen ontwikkeling woningbouw Lingewijk

Rekening houden met directe nabijheid spoor bij uitwerking bouwplannen

Zienswijzen die niet leiden tot aanpassing (1)

- Aandacht gevraagd voor hoofdspoorweginfrastructuur
- Eerdere inbreng mbt binnenstad en parkeerstrategie niet meegenomen
- Rekening houden met ondergrondse infra
- Rekening houden met belangen benzinstation Stationsweg
- Aandacht voor bescherming grondwaterwinning
- Verleggen gemeentegrens
- Uitwerken businesscase
- Zorg gedragenheid en participatie
- Uitwerking autoluwe binnenstad

Zienswijzen die niet leiden tot aanpassing (2)

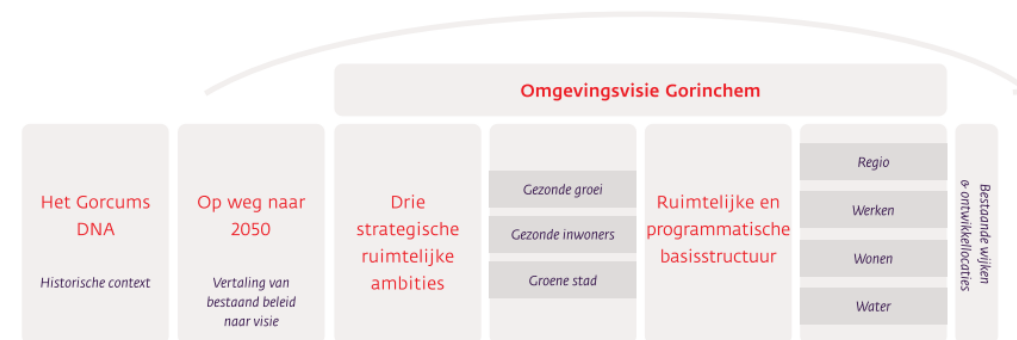
- Uitwerking Linge 2 Zuid
- Minimaliseren busstation Vesting
- Andere locatie Station Gorinchem Noord
- Sub hubs gaan ten koste van centrale hub
- Wel voldoende aandacht bestaande stad?
- Initiatief gezondheidshuis

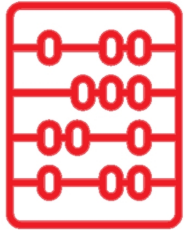
Werken met de omgevingsvisie

Omgevingsvisie bestaat uit vier onderdelen:

- **Het Gorcums DNA** (historische context)
- **Op weg naar 2050** (bestaand beleid in thema's)
- **Drie strategische ambities** (stip op de horizon, waar willen we naartoe?)
- **Ruimtelijk programmatische basisstructuur** (welke we willen beschermen en behouden).

Als we de omgevingsvisie gebruiken als **afwegingskader** voor nieuwe initiatieven, moeten we altijd integraal deze vier bouwstenen meenemen. Nieuwe ontwikkelingen dienen bij te dragen aan de ambities en de weg naar 2050 en horen aan te sluiten bij het DNA en de structuur.

Aan de slag met casussen

Document Gorinchem - DEF Omgevingsvisie Gorinchem
2050-screen - iBabs RIS (bestuurlijkeinformatie.nl)

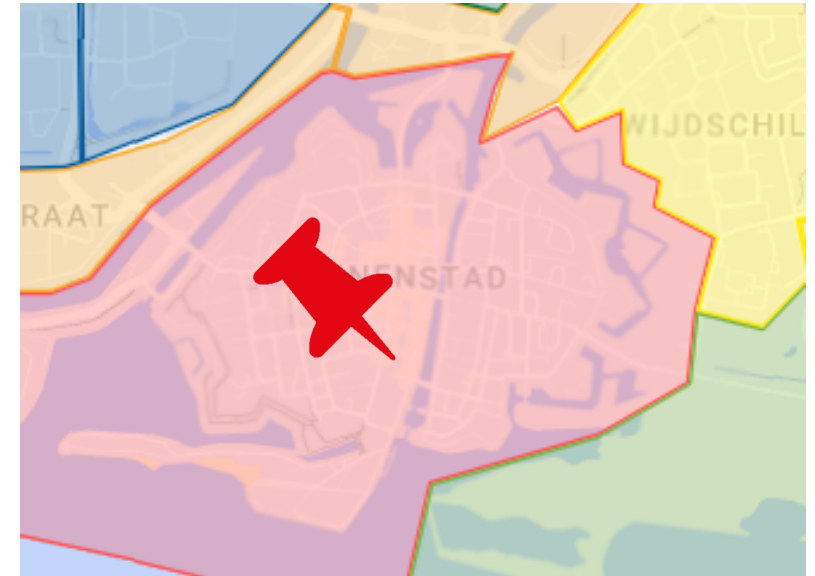

Casus 1: Zonnepanelen in de binnenstad

Stel je voor:

- Een inwoner van de benedenstad wil samen met de burens in de straat zonnepanelen op de daken plaatsen en de woningen isoleren.
- De omgevingsvisie wordt gebruikt om de reactie van de gemeente op dit voorstel af te wegen.

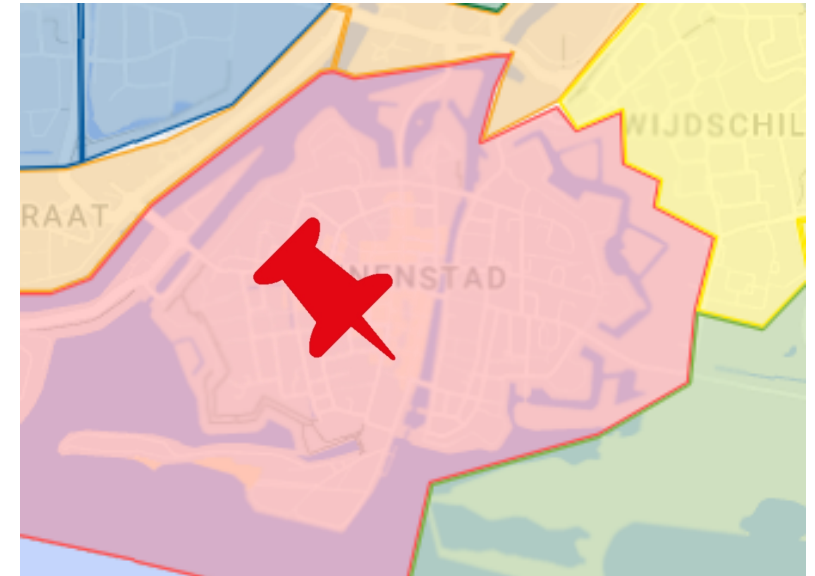
Hoe gaan we te werk?

Casus 1: Zonnepanelen in de binnenstad

Wat is relevant?

- Het Gorcums DNA
- Op weg naar 2050 (duurzaam en erfgoed)
- Strategische ambities (groene stad)
- Ruimtelijke basisstructuur (wonen)

Casus 1: Zonnepanelen in de binnenstad

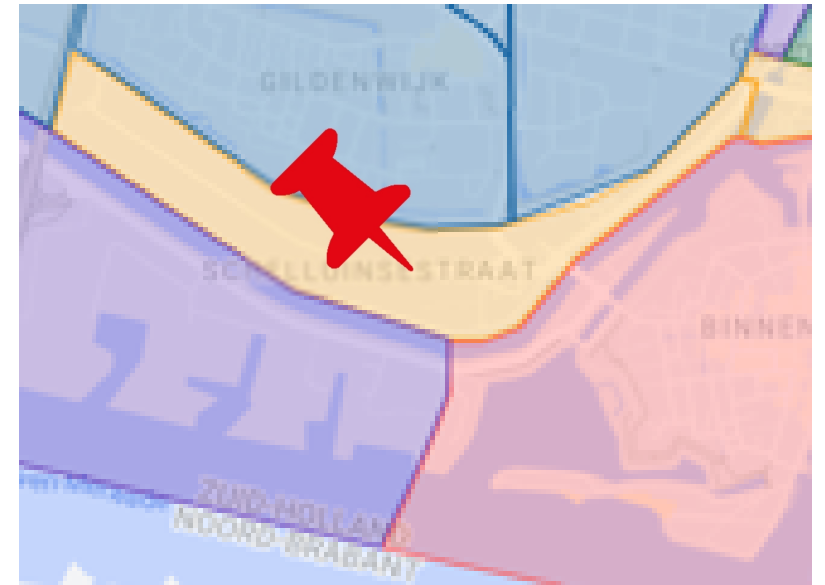
Onderdeel Omgevingsvisie	Uitspraak Omgevingsvisie	Toestaan
Opgaven – Duurzaamheid	"Gorinchem wordt een klimaatneutrale stad, bij voorkeur eerder dan 2050." "Er wordt daarom ook samen in de regio aan de Regionale Energiestrategie (RES) Alblasserwaard gewerkt. Hierbij zijn doelen gesteld als het besparen van 20% energie in 2030, onze energie uit natuurlijke bronnen winnen zoals zon, wind, water en bodem en de hele regio energieneutraal maken in 2050. Dit zal binnen en buiten de stad ruimtelijke impact hebben. Energieopwekking krijgt deels een plek in het landschap en op de daken in bestaande buurten en op bedrijventerreinen".	Ja
Ruimtelijke ambities – groene stad (klimaat)	"De maatregelen t.b.v. de energietransitie en klimaatadaptatie krijgen voldoende ruimte in de bestaande wijken, zodat dit in 2050 gerealiseerd is".	Ja
Ruimtelijke ambities – groene stad (klimaat)	"We geven (lokale) initiatieven en experimenten de ruimte om slimme innovaties te bedenken en uit te voeren op het gebied van energie en klimaat(adaptatie)".	Ja
Ruimtelijke ambities – groene stad (klimaat)	"Samen met bewoners, bedrijven en organisaties werken samen aan het klimaatproof maken van de stad".	Ja
Ruimtelijke ambities – groene stad (Duurzaam)	"We zetten in op de transitie naar schone energie en een circulaire economie. Bio-based materialen, gerecycled isolatiemateriaal en houtskeletbouw wordt omarmd en er is aandacht voor hergebruik en afvalstromen".	Ja
Basisstructuur – wonen	"Bestaande woningen worden verduurzaamd en klimaatadaptieve oplossingen worden toegepast. Het zelf verduurzamen van de eigen woning wordt verder gestimuleerd".	Ja
Bestaande stad – binnenstad	X	Ja

Casus 2: Bioscoop aan de Schelluinsestraat

Stel je voor:

- Een ondernemer dient een voorstel in om een bioscoop in Gorinchem te realiseren.
- Deze ondernemer is van mening dat de Schelluinsestraat hier de uitgelezen locatie voor is.
- De omgevingsvisie wordt gebruikt om te bepalen hoe op dit voorstel wordt gereageerd.

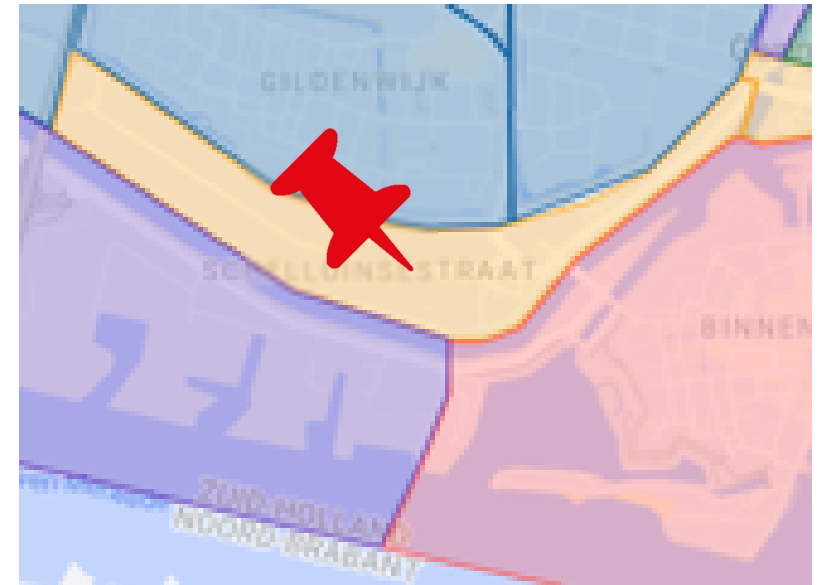
Hoe gaan we te werk?

Casus 2: Bioscoop aan de Schelluinsestraat

Wat is relevant?

- Het Gorcums DNA
- Op weg naar 2050
- Strategische ambities (gezonde groei)
- Ruimtelijke basisstructuur (werken, regio) en bestaande stad (Schelluinsestraat)

Casus 2: Bioscoop aan de Schelluinsestraat

Onderdeel Omgevingsvisie	Uitspraak Omgevingsvisie	Toestaan
Ruimtelijke ambities – gezonde groei – economie	We gaan naar een zorgvuldige mix van wonen en werken met als leidend principe: scheiden waar moet, mixen waar kan.	Ja
Ruimtelijke ambities – gezonde groei – economie	We houden het voorzieningenniveau (cultuur/toerisme/leisure/zorg/scholen/detailhandel/etc.) op peil en vullen aan waar nodig.	Ja, mits nodig op deze plek om voorzieningen niveau op peil te houden
Ruimtelijke ambities – gezonde groei – economie	Bedrijvigheid moet passend zijn en bijdragen aan een goede woon-en leefkwaliteit in een gemixt gebied.	Ja, mits bioscoop bijdraagt aan leefkwaliteit gemixt gebied
Basisstructuur – werken	In de binnenstad voert beleving (toerisme, winkelen, horeca en erfgoed) de boventoon. In de ontwikkelde gemengde gebieden, is er volop bedrijvigheid en reuring.	Ja (past bij reuring)
Basisstructuur – werken	De leisure sector staat in Gorinchem op veel gebieden nog in de kinderschoenen. Deze sector willen we de ruimte geven om zich verder te ontwikkelen. Zo blijft het voor zittende bedrijven (-clusters) aantrekkelijker om te blijven en zijn we in staat nieuwe voorzieningen en bedrijven aan ons te binden. Er zijn verschillen leisure ontwikkelingen: enerzijds gericht op kortstondige bezoeken met een regio-functie die niet per definitie gebonden zijn aan de historie van de stad (bioscoop, evenementenhal, karting, klimhal).	Ja
Basisstructuur – Regio	Naast beweegroutes wordt gezondheid gestimuleerd door middel van ontmoeting in de openbare ruimte en het realiseren van diverse sport- en leisurevoorzieningen verspreid door de stad. De meer kleinschalige functies kunnen in de woonwijken gerealiseerd worden. Voor grootschalige functies met een wijkoverstijgende doelgroep zijn er specifieke plekken in de stad. Hierbij is een onderscheid te maken tussen de 'fast' leisure functies die meer grootschalig en/of regionaal gericht zijn (buiten de binnenstad) en het lokale/regionale aanbod dat historisch geworteld en versterkt wordt ('slow' leisure in de binnenstad).	Ja
Basisstructuur – Regio	Door het stimuleren en het versterken van het culturele aanbod wordt het voorzieningenniveau mede op peil gehouden, waarmee de relatie met de regio versterkt wordt.	Ja
Bestaande stad – Schelluinsestraat	In de Schelluinsestraat ontstaat ruimte voor nieuwe vormen van bedrijvigheid. Het kan gaan om kennisintensieve bedrijvigheid, bedrijven actief in de (maritieme) maakindustrie, startups en dergelijke.	Nee
Bestaande stad – Schelluinsestraat	Aan de westzijde is de bedrijvigheid niet mengbaar, hier is sprake van een hogere milieucategorie/bedrijvigheid met meer geur/geluid. Aan de oostzijde is de bedrijvigheid mengbaar met woningbouw en voorzieningen (mixzone).	Alleen aan oostzijde mogelijk
Bestaande stad – Schelluinsestraat	Op een aantal plekken in de mixzone is ruimte voor ontmoeting en pleinvorming/-functies die zorgen voor een aantrekkelijke reuring. Dit zijn dynamische, moderne plekken waar zowel bestaande als nieuwe inwoners kunnen genieten.	Ja

Vervolgproces dit najaar en transitie vanaf 1 januari

Tot het einde van het jaar:

- Vaststelling omgevingsvisie door raad (7 december 2023 B&A, 19 december 2023 raad)
- Vaststelling transitieplan (omgevingsplan) door raad.
- Vaststelling plan van aanpak gebiedspaspoorten door college.
- Vaststelling participatie onder de Omgevingswet door raad.
- Opstarten eerste gebiedspaspoorten (Woonwijken-West en Vleugels van de Stad).
- Invulling geven aan het eerste thematische programma nieuwe stijl: Erfgoed en Ruimtelijke Kwaliteit.
- Intaketafel en omgevingstafel voor initiatieven: processen stroomlijnen incl. omgevingsvisie als afwegingskader.

Na 1 januari: start transitieperiode

- Vaststelling werkwijze 'beleidshuis' (programma's).

Gemeente
Gorinchem